

Журавель сірий *Crus grus* L.

Клас - птахи; родина-журавлеві.

Охоронний статус — рідкісний.

Короткий опис. Маса тіла: 5-6 кг, довжина — 114-130 см, розмах крил - 200-230 см. Дорослий птах сірий, на тімі гола червона шкіра, потилиця, горло і верх шиї чорні, по боках голови білі смуги, дзьоб буруватий, ноги чорні. Молодий птах рудувато-бурий. Перелітний. У місцях гніздування з'являється в березні. Під час міграції формують постійні пари. Гнізда влаштовує на сухому місці серед боліт, частіше на межі лісу й болота. У кладці, зазвичай, 2 яйця. Висиджують обоє партнерів 28-31 день. Пташенята навчаються літати у 65-70- денному віці, а статевозрілими стають на 4 році життя. Живиться переважно рослинною їжею (зелені частини рослин, насіння злаків, ягоди брусниці, журавлини), поїдає також комах, молюсків, черв'яків, дрібних хребетних, яйця птахів тощо.

Середовище існування. Населяє Північну, Центральну та Східну Європу, Північну Азію; в Україні гніздиться на Поліссі, іноді в заболочених долинах річок лівобережного лісостепу. Під час міграції зустрічається скрізь, часто для зупинок обирає вологі луки, орні поля. Зимує в Північній Африці, Західній та Південній Азії. Оселяється у важкодоступних, частіше лісових болотах, у долинах річок і навколо великих озер.

Загрози й охорона. Потерпає від скорочення площ боліт внаслідок осушування, зниження рівня води на гніздових територіях, посилення фактора непокою на гніздуванні, використання пестицидів на полях. Занесений до ряду міжнародних охоронних списків. На Рівненщині гніздиться в північних, частково — у центральних районах. Охороняється в Рівненському природному заповіднику, регіональних ландшафтних парках «Прип'ять- Стохід», «Надслучанський», заказниках «Хиноцький», «Озерецький», «Острівський», «Золотинський», «Сльнівський» та деяких інших.

Ігор Землянських